Redacţiunea Administraţiunea Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimită!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henric Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A, Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger Anton Mesei Eckstein Bernat*: în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ; o seriă garmondu pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIV.

„Gazeta“ ese în fiă-care d[i]
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe sése lun[ĭ] 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 246. **Braşovŭ, Mercurĭ, 6 (18) Noemvre.** **1891.**

Braşovŭ, 6 Noemvre st. v.

Fórte interesentă din punctŭ de vedere naţionalŭ a fostŭ discuţiunea din şedinţele de Vinerĭ şi de Sâmbătă ale camerei deputaţilorŭ austriacĭ.

La ordinea dilei a fostŭ desbaterea specială asupra bugetului ministeriului de culte. Cu ocasiunea acésta deput. slovénŭ Klun a pledatŭ pentru drepturile poporului slovénŭ din Carniolia şi Carintia. Elŭ a combătutŭ cu multă energiă procederea organelorŭ instrucţiei publice în aceste ţĕrĭ. Intre altele a arătatŭ, că jumĕtate din poporaţiunea Carintiei aparţine naţiunei slovene şi totuşĭ în acéstă ţéră nu se află decâtŭ o singură şcólă poporală slovénă, tóte celelalte suntŭ germane orĭ utraquiste, a cărorŭ învĕţătorĭ în cea mai mare parte nu înţelegŭ nicĭ o bóbă slovenesce. La preparandia din Klagenfurt limba slovenă e privită ca ceva fórte superflu, ér comunele slovene, carĭ cerŭ şcóle slovene suntŭ respinse pe lângă motivele cele mai de nimicŭ.

Faţă cu aceste argumente aduse în contra administraţiunei şcolare din ţĕrile memorate, ministrulŭ de instrucţiune br. de Gautsch, rĕspunse cu óre-care nepăsare, imputândŭ deputatului Klun, că ar căuta numai cérta cu luminarea. N'a fostŭ destulŭ cu atâta însĕ, ci ministrulŭ a mai declaratŭ între aplausele stângei germane, că învĕţarea limbei germane este o adevĕrată necesitate de statŭ.

Acéstă necesitate a fostŭ cu atâta aplombŭ accentuată din partea domnului de Gautsch, încâtŭ deputaţiĭ slovenĭ şi boemĭ protestară solemnelŭ în contra vorbelorŭ ministrului.

Conducĕtorulŭ Slovenilorŭ, deputatulŭ Suklje, rĕspunse ministrului printr'unŭ discursŭ fulminantŭ în care accentuà, că Slovenii pretindŭ ca copii lorŭ sĕ fiă instruiţĭ în limba maternă şi o pretindŭ acésta pe basa legei şi a dreptului lorŭ; cu părere de rĕu vede însĕ, că tocmai din acea parte, care ar trebui sĕ scutéscă legea şi dreptulŭ, li se spune, că ar fi unŭ poporŭ perdutŭ, décă nu şi-ar cultiva copii încă din cea mai fragedă etate în limba germană şi în spiritulŭ germanŭ. Deputatulŭ Suklje declară, că d-lŭ Gautsch, care a împinsŭ poporulŭ boemŭ în oposiţiune, silesce şi pe poporulŭ slovénŭ la pasulŭ acesta. Dér nu va lăsa sĕ fiă înfricatŭ prin amenin[ţ]ărĭ şi mĕsurĭ violente.

Vorbirea acésta a fostŭ salutată cu aplause sgomotóse din partea dreptei. Observămŭ că Slovenii se află în clubulŭ conservativŭ a lui Hohenwart, care până acum a mersŭ cu guvernulŭ. Intrândŭ în oposiţiă, Slovenii arŭ trebui sĕ părăséscă clubulŭ, prin ceea ce s'ar sgudui organisaţia lui. Din causa acésta este şi ca evenimentŭ parlamentarŭ importantă discusiunea amintită.

Deputatulŭ Suklje a fostŭ felicitatŭ de membrii clubului Hohenwart, de deputaţiĭ boemĭ, ba şi de deputaţiĭ polonĭ. Mai multŭ însĕ, conducĕtorulŭ conservativilor catolicĭ, deputatulŭ Ebenhoch a declaratŭ, că recunósce îndreptăţirea pretensiunilorŭ slovene şi că fracţiunea lorŭ îi va sprijinì cu bărbăţiă în validitarea lorŭ.

Décă guvernulŭ crede că trebue sĕ esecute nu egala îndreptăţire naţională, ci germanisarea, cum a pus'o în perspectivă d-lŭ Gautsch, atuncĭ — dice „Politik“ — urmarea neapĕrată va fi, că nu numai între Slovenĭ, ci şi între noi Boemii, elementele moderate se vorŭ retrage cu totulŭ pentru durată şi vorŭ fi cu desĕvîrşire înlocuite de elemente radicale, şi că popórele ameninţate în esistenţa lorŭ naţională se vorŭ unì pentru apĕrarea comună, şi vorŭ face aceea ce pretinde onórea naţională.

CRONICA POLITICĂ.

— 5 (17) Novembre.

— Conferinţa de repeţite-orĭ amânată a **fracţiunei Ugron**, în care trebuia sĕ se hotărască asupra viitórei posiţiunĭ a partidei, s'a ţinutŭ astădĭ. Se dice, că s'ar fi luatŭ hotărîrea, ca fracţiunea sĕ esiste şi de aci încolo ca partidă independentă, ca sĕ între ca atare în lupta electorală şi ca urmare va renunţa la orĭ ce incercărĭ de apropiere către partida independentă. La conferinţă au fostŭ de faţă toţĭ membrii partidei. Numai trei din aceştia se pronunţară pentru realisarea cu partida independentă, 16 membri între carĭ şi Desider Ronay se declarară cu hotărîre în contra realisărei şi pentru continuarea ca fracţiune independentă. Partida va rĕmâné sub conducerea lui Gabrielŭ Ugron, purtândŭ pe lângă acésta şi numele de partidă dela 1848.

— In camera francesă s'a depusŭ după cum scimŭ înainte cu câteva lunĭ de către ministrii de rĕsboiu şi de justiţiă, unŭ proiectŭ de lege, după care **legea în contra spionagiului** din anulŭ 1886 se schimbă şi se înasprescŭ pedepsele prevĕdute în acéstă lege. Pedépsa maximală prevĕdută în legea dela 1886 este închisórea pe cincĭ anĭ. Prin noul proiectŭ acea pedépsă s'a ridicatŭ acum la 10 anĭ. Comisiunea armatei, căreia 'i se trimise acestŭ proiectŭ, află aceste disposiţiunĭ nesuficiente şi hotărì schimbărĭ radicale; între altele ea prevede pentru casurĭ importante pedépsa cu mórte. Ministrulŭ de rĕsboiu în înţelegere cu ministrulŭ de justiţiă, au luatŭ acum hotărîrea a se alătura la acéstă decisiune a comisiunei. Noua disposiţiă a legei prevede o pedépsă dela unŭ anŭ închisóre, până la pedépsa cu mórte (numai pentru militarĭ) şi amende în banĭ dela 3—10,000 francĭ. Comisiunea însărcinà pe raportorulŭ ei D-lŭ Camille Dreyfus a se înţelege asupra acestui proiectŭ, cu ministrulŭ de rĕsboiu.

— Fostulŭ ministru francesŭ de esterne, d. *Flourens*, a comunicatŭ corespondentului parisian alŭ diarului „Times“, că încă de acum trei anĭ esista o înţelegere diplomatică între **Francia şi Rusia**, şi anume: în tóte chestiile internaţionale interesândŭ pe Francia, guvernulŭ parisianŭ sĕ ia iniţiativa, ér Rusia sĕ-lŭ secondeze, şi în chestiile interesândŭ pe Rusia iniţiativa sĕ aparţiă guvernului din Petersburg, ér Francia sĕ-i dea totŭ spriginulŭ.

— Impĕratulŭ *Vilhelm* cu ocasiunea petrecerei sale în **München**, a scrisŭ în albumulŭ acestui oraşŭ următórele cuvinte: „*Suprema lex regis voluntas*“ (Cea mai supremă lege este voinţa regelui). Diarulŭ „Freisinnige Ztg“ vorbindŭ despre acésta dice, că sentinţa acésta arată unŭ modŭ generalŭ de vedere, care se observă în diferitele vorbirĭ ale împĕratului. Impĕratulŭ Vilhelm scrisese odată pe unŭ tablou din ministerulŭ de culte. următórele cuvinte: „*Sic volo, sic iubeo*“. In 5 Mărtie 1890, cu ocasiunea unui banchetŭ alŭ dietei provinciale brandenburgice, se asprimà împĕratulŭ: „Pe aceia, carĭ mi se vorŭ opune, la lucrarea acésta, 'i voiu sdrobi!“ Aceste cuvinte au fostŭ la adresa lui Bismark, care nu multŭ după aceea a fostŭ concediatŭ. In 4 mai 1890 dise împĕratulŭ, cu ocasiunea unui toastŭ: „Unulŭ e domnŭ în ţéră, şi acela suntŭ eu. Pe nimenĭ altulŭ nu-lŭ voiu suferì lângă mine!“

Austro-Ungaria şi România.

Scimŭ din raportulŭ care l'am publicatŭ erĭ, că în comisiunea pentru afacerile esterne ale delegaţiunei ungare, sulevândŭ raportorulŭ *Max Falk* şi raporturile monarchiei nóstre cu România, dise:

„Până mai deunădi era părerea cam în generalŭ lăţită, că România doresce sĕ sĕ apropie de tripla alianţă, părere a căreia esactitate în timpulŭ celŭ mai nou a devenitŭ ce-i dreptŭ îndoiósă în urma faptului, că Regele României s'a întorsŭ dela Berlinŭ în ţéra sa, fără de a face şi monarchului nostru o visită. Este de aceea fórte de doritŭ ca sĕ primimŭ dela ministrulŭ de esterne deslusirĭ autentice asupra raporturilorŭ nóstre cu România.

La acésta quasi — interpelare a raportorului Falk, ministrulŭ de

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(5).

Cerşitórea dela Ponts des Arts.

Novelă de **Vilhelm Hauff**; trad. de *Cornel Scurtu*.

Baronulŭ de *Faldner* era cam nătângŭ, necultivatŭ, chiar şi călĕtoria aceea, viéţa vióe a duorŭ capitale, ca Parisulŭ şi Londra, îi poleise numai esteriorulŭ sĕu. Elŭ era unulŭ dintre acei ómenĭ, carĭ, fiă din vina lorŭ séu a altora, au refusatŭ sĕ cetéscă cărţĭ alese, cărţĭ scienţifice şi au venitŭ la convingerea, că ei suntŭ ómenĭ, carĭ cuprindŭ în sine totulŭ, la ceea ce ţintescŭ alţii sĕ înveţe, carĭ au noţiunĭ naturale despre agricultură, economiă de vite şi altele, şi se privescŭ ei pe sine înşi-ĭ de agricultorĭ născuţĭ, de economĭ practicĭ, carĭ credŭ, că pe calea cea mai naturală potŭ ajunge aceea, ce alţii caută prin cărţĭ. Acestŭ egoismŭ îlŭ făcea fericitŭ, căcĭ elŭ nu vedea, că pe ce base slabe se spriginesce sciinţa sa; ar fi fostŭ de sigurŭ şi mai fericitŭ, décă amorulŭ acesta propriu ar fi rĕmasŭ numai la afacerĭ, dér elŭ îlŭ purta cu sine orĭ unde mergea, da sfaturĭ, fără ca sĕ priméscă elŭ sfaturĭ, se ţinea, ceea nu prea dicea nimenea, de unŭ *capŭ cu minte*, şi cu tóte acestea în societate era neplăcutŭ şi póte acasă era unŭ micŭ tiranŭ, din simplulŭ motivŭ, pentru-că era înţeleptŭ şi totdéuna avea dreptate.

„Óre mai obicinuesce elŭ proverbulŭ séu“, se întrebà Fröben surîdêndŭ, „adecă refrenulŭ sĕu: „„Tocmai acésta o disesemŭ eu!““ Când elŭ se gândia mai puţinŭ la aceea, ce avea sĕ se întêmple, de câte-orĭ nu mĕ lua de mână şi esclama: „„Amice Fröben, spune-mĭ, nu ţi-am spus'o înainte cu patru sĕptĕmânĭ, De ce nu m'aţĭ ascultatŭ?““ Şi când eu îi dovediamŭ limpede ca lumina şórelui, că elŭ din întêmplare susţinuse tocmai contrarulŭ, elŭ atuncĭ de locŭ nu se lăsa sĕ fiă capacitatŭ şi era supăratŭ trei, patru dile.“

Fröben spera, că esperiinţa şi natura frumósă îlŭ va fi făcutŭ mai înţeleptŭ pe amiculŭ sĕu. Moşia sa se afla situată la loculŭ celŭ mai încântătorŭ din valea Rinului în apropiarea de Kaub şi cu câtŭ călĕtorulŭ se apropia mai tare, cu atâtŭ îi bătea inima mai veselŭ, privindŭ frumseţea munţilorŭ şi maiestosulŭ fluviu, şi adese-orĭ dicea în sine: „Nu! trebue că s'a schimbatŭ, între astfelŭ de ţinuturĭ nu poţĭ sĕ fii, decâtŭ indulgentŭ, amicabilŭ şi milosŭ, şi bucurêndu-te de acéstă privelisce, trebue sĕ uiţĭ, chiar şi décă ai dreptate, ceea ce la dênsulŭ, durere, nu se întêmplă nicĭ-odată“.

10.

Către séră, Fröben ajunse la moşiă; dede calulŭ unui servitorŭ, ce sta înaintea casei, întrebà de stăpânulŭ moşiei şi-i se spuse, că acésta se află în grădină. Ajungêndŭ acolo recunoscŭ încă de departe vocea şi figura amicului sĕu. Se părea, că se certa în momentulŭ acesta cu unŭ bĕtrânŭ, care era ocupatŭ cu săpatulŭ împrejurulŭ unui pomŭ. „Şi de-ai fi făcutŭ acésta după moda vechiă, o sută de anĭ, în locŭ de cincĭdecĭ, pomulŭ totuşĭ *trebue* sĕ fiă cum dicŭ eu. Bagă numai de sémă bĕtrânule; lucrurile trebue sĕ fiă aşa, numai décă ne gândimŭ la ele înţelepţesce“.

Lucrătorulŭ îşĭ puse căciula în capŭ, oftândŭ, privì încă-odată cu duioşiă mĕrulŭ celŭ frumosŭ şi apoi repede şi cam cu supărare împlântà sapa în pământŭ, pentru ca sĕ sape. Baronulŭ însĕ fluerà o ariă, se întórse şi înaintea sa sta unŭ bărbatŭ, care, surîdêndŭ amicalŭ, îi întinse mâna. Elŭ îlŭ privea surprinsŭ.

— „Ce poftescĭ?“ întrebà elŭ scurtŭ şi repede.

— „Nu mĕ mai cunoscĭ Faldner?“ rĕspunse strĕinulŭ. „Ocupându-te cu pomologia ta, ţi-ai uitatŭ cu totulŭ de Londra şi de Parisŭ?“

— „E cu neputinţă, Fröben!“ strigà acela şi se grăbì sĕ îmbrăţişeze pe amiculŭ sĕu. „Dér, Dumnedeule, cum te-ai schimbatŭ, eştĭ aşa de palidŭ şi slabŭ. asta vine dela şederea cea multă şi dela lucru, de ce n'ai ascultatŭ de sfaturile mele, când îţĭ spuneam, că nu e pentru tine“.

— „Amice!“ rĕspunse Fröben, căruia primirea acésta, fără de voiă îi reînprospătà ideile sale de pe drumŭ: „amice, gândeşte-te puţinŭ, nu mi-ai spusŭ adese-orĭ, că eu nu suntŭ potrivitŭ pentru a fi agricultorŭ, orĭ forestierŭ,

esterne *Kalnoky* rĕspunse în esposeulŭ sĕu următórele:

In ceea ce privesce întrebarea referentului relativŭ la politica nóstră în Orientŭ, scopurile şi intenţiunile acestei politice le-amŭ desfăşuratŭ de repeţite orĭ şi precum potŭ afirma, aceste scopurĭ le-amŭ şi avutŭ tot-deuna consecuentŭ în vedere. Ele se potŭ pe scurtŭ resuma astfelŭ: de a asigura pe teritorulŭ Balcanilorŭ tuturorŭ individualităţilorŭ de statŭ libera desvoltare între marginele trase de tratatulŭ de Berlinŭ şi de a promova bunăstarea lorŭ publică şi materială câtŭ ne stă în putinţă pentru ca totŭ mai multŭ sĕ se ridice la nivelulŭ celoralalte state culturale şi astfelŭ sĕ se apropie totŭ mai multŭ de popórele din Europa apusénă.

Ce privesce în specialŭ România, aceéstă ţéră a făcutŭ în acéstă direcţiune cele mai marĭ progrese, la ceea ce póte contribue şi împrejurarea, că poporaţiunea de acolo în puterea originei sale romanice a înclinatŭ în tot-deuna mai multŭ spre Europa apusénă. Se arată acolo încetulŭ cu încetulŭ o schimbare mai favorabilă şi spre partea nóstră. In timpulŭ din urmă s'au schimbatŭ ministrii şi s'au schimbatŭ partidele dela guvernŭ, relaţiunile nóstre însĕ nu au fost atinse prin acésta şi rĕmaseră, precum constatŭ cu satisfacţiune, neschimbat amicabile. Acésta o potŭ ḑice şi faţă cu cabinetulŭ de acum, care este în modŭ esenţialŭ conservativŭ şi care în publiculŭ nostru a fostŭ primitŭ cu órecare scepticismŭ. Noi stămŭ însĕ şi cu acestŭ guvernŭ pe unŭ piciorŭ mulţămitorŭ şi sperămŭ, că acésta nu se va schimba, orĭ cine arŭ ajunge în România la cârmă. O garanţiă preţiósă aflămŭ însĕ în regele Carolŭ, conducerea căruia de unŭ pătrarŭ de secolŭ încóce şi-a câştigatŭ celŭ mai mare meritŭ pentru desvoltarea de statŭ militară şi materială a tînĕrului regatŭ. Nu ne îndoimŭ nicĭ câtuşĭ de puţinŭ, că politica esteriórá a României va păstra şi în viitorŭ direcţiunea de până acuma. Este acésta cu atâtŭ mai uşorŭ pentru România, cu câtŭ ea urmăresce totŭ aceleaşĭ scopurĭ şi interese ca şi noi, adecă o politică conservativă basată pe susţinerea păcii precum şi a stării de dreptŭ în peninsula balcanică.

SCIRILE ḐILEI.

— 5 (17) Noemvre.

Artiştii românĭ în străinătate: D-na Darclée cântă la Florenţa, unde obţine marĭ succese. D-na Norina (Iamandi) este la teatrulŭ Monnaie din Bruxelles. D-na Teodorini e totŭ la Rio de Janeiro. D. Gabrilescu cântă cu Adalgisa Gabbi la Lisabona. D-na Chiţu şi d. Dimitrescu suntŭ la Barcelona. D-şóra Liturine (Littman) la Buenos-Ayres. D-ra Bârsescu e angajată, cum se scie, la Hamburg şi d. Max la Odeon în Paris.

***

Congresŭ. In 7 Noemvre se va ţiné în Bucurescĭ unŭ congresŭ internaţionalŭ alŭ căilorŭ ferate. La acestŭ congresŭ vorŭ lua parte 20 de directorĭ ai tuturorŭ drumurilorŭ de ferŭ de pe continentŭ.

***

O nouă ambasadă română. In 1 Ianuarie 1892 se va înfiinţa o ambasadă română de clasa II, în Madrid.

***

Desastrele financiare din Berlinŭ se succedŭ. Precum se telegrafiază din Berlinŭ, d. Ed. Mass, şefulŭ unei casse de bancă din Charlotenburg, s'a pusŭ la dispoziţia justiţiei pentru o delapidare de deposite, care se urcă la 400,000 de mărcĭ.

***

Congresulŭ camerilorŭ de comerciu. Cele mai multe camere de comerciu din România au primitŭ propunerea camerei comerciale din Bucurescĭ de a se întruni în congresŭ pentru a discuta diferite cestiunĭ, relative la comerciu. Data congresului se va fixa după înţelegerea prealabilă dintre camera din Bucurescĭ şi ministerulŭ comerciului.

***

Ţarulŭ, oficerŭ francesŭ onorificŭ. Câţiva oficerĭ au propusŭ în Casinulŭ militarŭ din Parisŭ, ca sĕ se dea onorificŭ Ţarului gradulŭ de colonelŭ alŭ unui regimentŭ francesŭ. Propunerea a fostŭ primită cu celŭ mai mare entusiasmŭ.

***

Societatea ómenilorŭ de litere din Parisŭ, alŭ cărei preşedinte este vestitulŭ romancierŭ Emil *Zola*, a fostŭ recunoscută de consiliulŭ de statŭ ca persónă civilă.

***

Sinuciderea unui magnatŭ. In ḑilele aceste s'a sinucisŭ contele Geza Batthyány în Polgárdi (comitatulŭ Albei regale). Causa acestei sinuciderĭ, se ḑice, că a fostŭ bóla de care suferia în timpulŭ din urmă. După o altă versiune, tînĕrulŭ conte s'ar fi sinucisŭ din causa unui amorŭ nefericitŭ.

***

Concertŭ alŭ cântăreţilorŭ de operă. D-lŭ Berger a cărui trupă actualmente jócă pe scena teatrului din Sibiiu, va aranja la începutulŭ lunei Decemvre st. n. unŭ concertŭ în sala hotelului Centralŭ Nr. 1 de aicĭ, cu cele mai bune puterĭ de operă din trupa sa.

***

Concertulŭ de Dumineca trecută datŭ de musica regimentului 82 de infanteriă de aicĭ în sala Otelului Centralŭ Nr. 1, putemŭ ḑice cu dreptŭ cuvêntŭ, că a reuşitŭ pe deplinŭ. De unŭ lungŭ şirŭ de anĭ încóce n'amŭ avutŭ aicĭ în Braşovŭ o musică militară atâtŭ de completă şi bine instruită ca aceea a regimentului, ce se află actualŭ la noi în garnisónă. Diferitele piese din bogatulŭ programŭ au fostŭ escelentŭ esecutate, şi aprópe tóte la cererea publicului au trebuitŭ sĕ fiă repetate. Fantasia românéscă „Suvenirĭ de Mehadia“, a căreia musică este atâtŭ de dulce şi duiósă, a stêrnitŭ sgomotóse aplause din partea întregului auditoriu, în urma cărora spre marea mulţămire a publicului românŭ, ce era de faţă, s'a esecutatŭ de douĕ orĭ consecutivă frumósa „Hora Sinaiei“. De asemenea nu se póte contesta succesulŭ ce l'a avutŭ şi marele potpuriu „Wanderbilder“, compositiă a însuşĭ dirigentului orchestrei militare, a d-lui *Francisc Sommer*, care prin variaţia şi modulŭ, în care este arangiatŭ, dovedesce gustulŭ compositorului.

Ca conclusiune observămŭ cu plăcere, că d-lŭ Sommer, căruia i-se cuvine totŭ meritulŭ, posede multă destoinicià întru conducerea orchestrei sale, că dispune de unŭ bogatŭ repertoriu şi prin inovaţiunile întroduse ne-a pregătitŭ plăcute surprinderĭ, aşa încâtŭ în scurtŭ timpŭ de când se află în oraşulŭ nostru, a sciutŭ sĕ-şĭ câştige simpatia publicului braşovénŭ.

Dela Congresulŭ de pace.

Pre cum se vede din pressa italiană şi francesă, în conferinţa interparlamentară dela Roma s'au petrecutŭ lucrurĭ carĭ au produsŭ o însemnată agitaţiă într'o parte a pressei europene. Ḑiarele din România dela 2 Nov. st. v. c. primescŭ unŭ raportŭ mai amĕnunţitŭ despre faptele petrecute, din carĭ reproducemŭ următórele:

D. Imbriani, deputatŭ radicalŭ în camera din Roma, a presintatŭ o propunere biroului congresului asupra stateiorŭ purŭ naţionale. Acéstă propunere învită congresulŭ sĕ oblige pe toţĭ deputaţii presenţĭ pentru agitarea unităţiĭ naţionale a tuturorŭ popórelorŭ.

Venindŭ la discuţiă, deputaţii germanĭ, austriacĭ şi ungurĭ au cerutŭ ca propunerea sĕ se amâne pentru congresulŭ viitorŭ, ce va avé locŭ în Berna. Deputaţii francesĭ, portugesĭ, danesĭ, italienĭ şi românĭ au insistatŭ însĕ pentru discuţia imediată. O furtună se nasce şi d. Biancheri, amicŭ alŭ lui Crispi, anunţă că propunerea nu se póte discuta fiindŭ spiritele fórte agitate şi prin urmare se va amâna pentru congresulŭ dela Berna.

D. Imbriani protestéză în contra acestui actŭ arbitrarŭ alŭ biroului şi presintă o moţiune semnată de deputaţii latinĭ şi de cei danesĭ în termenii căreia preşedintele este învitatŭ a trimite propunerea în studiulŭ secţiunilorŭ şi după trei ḑile sĕ se încépă discuţia generală. In urma gălăgiei făcute de Nemţĭ şi Ungurĭ moţiunea n'a putută fi luată în discuţiă. D. Imbriani protestéză din nou în contra scandalului provocatŭ de Nemţĭ şi Ungurĭ, acestia îlŭ întrerupŭ însĕ mereu, astfelŭ că e nevoitŭ sĕ renunţe la cuvêntŭ.

Unŭ deputatŭ ungurŭ, Pulszky îşĭ permite a apostrofa pe Imbriani, numindu-lŭ între altele şi „dinamitardŭ ordinarŭ de Triest“. Atuncĭ d. Menotti Garibaldi se apropie de deputatulŭ ungurŭ, care era înconjuratŭ de Nemţĭ şi-i spune: „Tatălŭ meu a simpatisatŭ cu causa Ungurilorŭ şi i-a sprijinitŭ, credênd că vorŭ da esemple bune de liberalismŭ. Dér Ungurii suntŭ nevrednicĭ de simpatia Italiei, fiind-că asuprescŭ în modulŭ celŭ mai barbarŭ trei milióne de fraţĭ ai noştri“.

A doua ḑi d. Imbriani publică o scrisóre prin tóte ḑiarele oposiţionale şi descriindŭ suferinţele Italienilorŭ din Austria şi a Românilorŭ din Transilvania şi Ungaria, cere escluderea Ungurilorŭ şi a Nemţilorŭ din congresŭ. In urma acestei scrisorĭ d. Imbriani a fost viu felicitatŭ de deputaţii latinĭ şi séra studenţii din Roma i-au făcutŭ ovaţiunĭ marĭ. Peste 20.000 de ómenĭ au luatŭ parte la acéstă demonstraţiă şi adese-orĭ s'au auḑitŭ strigăte de: Trăéscă România! Trăéscă Românii! Josŭ asupritorii!

Intréga pressă din Roma se ocupă de aceste incidente şi condamnă atitudinea provocătóre a Nemţilorŭ şi Ungurilorŭ şi slugărnicia preşedintelui Biancheri.

Ast-felŭ representanţii tuturorŭ popórelorŭ europene au fostŭ puşĭ în curentulŭ celorŭ ce se petrecŭ în Austria, Transilvania şi Ungaria şi resultatulŭ e, că cestiunea română va fi discutată şi agitată şi în apusŭ.

Dela Făgăraşŭ.

Făgăraşŭ, 11 Novembre 1891.

Stimate D-le Redactorŭ! După cum scițĭ, comisiunea municipală a comitatului Făgăraşului a alesŭ o deputaţiune de 6 membri sub conducerea fişpanului, care avea sĕ mérgă la ministru pentru a protesta în causa drumului de ferŭ Făgăraşŭ-Avrigŭ. Membrii aleşĭ în acéstă deputaţiune au fostŭ d-nii: Dr. Andreiu Micu, Dr. Ioanŭ Meţianu, Kósy Sándor, Turcu Ioanŭ, Kapocsányi Mór şi Iuliu Danŭ.

Membrii acestei comisiunĭ au ţinutŭ

---

orĭ pentru alte lucrurĭ asemenea acestora şi că aşĭ fi trebuitŭ sĕ urmezŭ cariera juridică séu diplomatică?“

— „Ah, bunulŭ meu Fröben?“ ḑise acela surîḑêndŭ echivocŭ, „totŭ aşa memoriă scurtă ai? Nu-ţĭ spuneamŭ încă atuncĭ —“

— „Te rogŭ, ai dreptate sĕ nu ne certămŭ!“ îlŭ întrerupse óspele sĕu, „aide sĕ vorbimŭ lucrurĭ mai înţelepte. Cum ţi-a mersŭ, după ce ne-amŭ despărţitŭ? Cum trăescĭ?“

Baronulŭ poruncí sĕ aducă vinŭ în foişorulŭ din grădină şi apoi povesti despre viéţa şi traiulŭ sĕu. Povestirea sa nu costa în altceva decâtŭ în jăluirĭ despre vremurile rele şi despre prostia ómenilorŭ. Elŭ da sĕ se înţelégă, că elŭ în puţinĭ anĭ, cu mintea sa şi cu cunoscinţele, ce şi-le-a câştigatŭ în călĕtorii, a ajunsŭ departe în agricultură.

Dér multă amărăciune i-au causatŭ vecinii sĕi nechiămaţĭ, când începură a-lŭ sfătui la una séu la alta şi când observase o renitenţă neînţelésă între lucrătorii sĕĭ, carĭ voiau sĕ scie totulŭ mai bine decâtŭ elŭ şi în orbirea lorŭ se răḑimau pe o esperinţă îndelungată. Cu unŭ cuvêntŭ, elŭ ducea, după cum însuşĭ mărturisea, o viéţă plină de grijĭ şi de năcazurĭ, de certă şi de mâniă, şi pe lângă aceea nisce procese pentru certurĭ de hotare îi amărîseră încă şi puţinele óre vesele, ce 'i le reservase îngrijirea moşiei sale.

„Sermane amice“, îşĭ gândi Fröben, „şi acum călăresci totŭ pe calulŭ acela şi ţi-se întêmplă ca cu cursierulŭ sĕlbaticŭ, care alérgă, fără ca sĕ-lŭ poţĭ înfrêna.“

Dér rêndulŭ sĕ povestéscă îi venea acum óspelui; elŭ încă putŭ sĕ spună amicului sĕu în puţine cuvinte, că a fostŭ ataşatŭ pe la ambasadele dela câteva curţĭ, că în totŭ loculŭ a petrecutŭ rĕu, că şi-a luatŭ unŭ lungŭ concediu şi că acum érăşĭ face o călĕtoriă prin lume.

— „Fericitule!“ strigă Faldner, „câtŭ îţĭ invidiezŭ relaţiunile tale: aḑĭ aicĭ, mâne colo; nu cunoscĭ lanţurĭ şi poţĭ călĕtori unde voescĭ şi câtŭ voescĭ. Călĕtoria are părţile ei frumóse! Aşĭ voi sĕ mai potŭ odată călĕtori aşa prin lume!“

— „Ei, cine te împedecă?“ strigă Fröben rîḑêndŭ: „de sigurŭ, că marea ta economiă nu? Acésta o poţĭ lăsa orĭ când unui arêndaşŭ; spune sĕ pună şéua pe calŭ şi haide cu mine!“

„„Ah, acésta n'o înţelegĭ, amice!“ rĕspunse baronulŭ rîḑêndŭ perplesŭ. „Intêiu ceea ce privesce economia, nu potŭ fi în nicĭ o ḑi absentŭ, fără ca sĕ nu mérgă lucrurile de-a îndorsele, căcĭ eu suntŭ sufletulŭ la tóte. Şi apoi am făcutŭ o prostiă — ei, dér trécă ducă-se — nu potŭ merge în călĕtoriă.“

In momentulŭ acesta veni unŭ servitorŭ în foişorŭ, anunţă, că dómna s'a întorsŭ şi întrebă, unde sĕ servéscă ceaiulŭ?

— „Aşa credŭ, că susŭ în odaiă“, ḑise elŭ roşindu-se puţinŭ, şi servitorulŭ se depărtă.

„Ce eştĭ însuratŭ?“ îlŭ întrebă Fröben uimitŭ. „Şi asta o aflu abia acum! Ei, te felicitŭ; dér spune-mĭ totuşĭ — mai curêndŭ aşĭ fi aşteptatŭ căderea cerului, decâtŭ acésta; şi de când?“

— „De şése lunĭ“, rĕspunse baronulŭ cu gura jumĕtate, fără ca sĕ se uite la óspele sĕu; „dér cum te póte uimi lucrulŭ acesta; îţĭ poţĭ închipui, că cu economia mea cea mare, trebuindŭ sĕ o îngrijescŭ singurŭ, — aşa —

„„Ei, ţinŭ acésta ca lucru firescŭ şi potrivitŭ, dér după cum mai înainte tu te esprimai asupra căsĕtoriei, nu gândiamŭ de locŭ, că-'ţĭ va conveni cândva vre-o fată.

— „Nu, értă-mĕ!“ ḑise Faldner, „totdéuna am ḑisŭ şi încă şi atuncĭ —

„Ei bine, tu ḑicea totdéuna, şi încă şi atuncĭ“, ḑise tînĕrulŭ zimbindŭ, „şi încă atuncĭ şi totdéuna ḑiceamŭ eu, că tu nu-ţĭ vei găsi nicĭ una, din causa pretensiunilorŭ tale, căcĭ acestea ţinteau la unŭ idealŭ, care nu se putea găsi nicăirĭ. Dér incă-odată, te felicitŭ. Deórece în casă se află o damă, care ne-a învitatŭ la ceaiu, ḑeu nu potŭ sĕ mĕ înfăţişezŭ în aceste haine de călĕtoriă; aşteptă puţinŭ, şi în curêndŭ voiu veni. La revedere!“

Elŭ părăsi foişorulŭ, ér baronulŭ se uită cu tristeţă după dênsulŭ. „Elŭ are dreptate,“ şopti elŭ.

Dér în acelŭ momentŭ intră în foişorŭ o figură înaltă femeeascá.

„Cine s'a dusŭ tocmai acum dela tine?“ întrebă ea repede „cine a ḑisŭ *„la revedere“*.

o conferență Vinerĭ în 23 Octomvre a. c. și în acéstă conferență au hotărîtŭ, ca în 26 Octomvre sĕ plece la Pesta.— In ḑiua plecărei însĕ, diminéța la 3 óre fișpanulŭ convocà pe membrii deputațiunei la o nouă conferență, în care le ḑise sĕ mai amâne plecarea. Membrii deputațiunei însĕ stăruiră pe lângă plecare și patru din ei, anume d-nii: Iuliu Danŭ, Dr. Micu, Dr. Mețianu și Kósy Sándor au și plecatŭ în ḑiua aceea, ér ceialalțĭ au rĕmasŭ sĕ plece în ḑiua următóre.

Dér ce sĕ veḑĭ? Cei patru membri din deputațiune au și plecatŭ, ce-i dreptŭ dér ceialalțĭ doi au rĕmasŭ acasă și n'au plecatŭ de locŭ, ba încă îi încurcară și pe cei ce s'au dusŭ, căcĭ Mercurĭ în 28 Octomvre le trimiseră o telegramă cu cuvintele: „rĕmânețĭ acolo;" Joi le trimiseră o altă telegramă, ḑicêndu-le sĕ mai aștepte, Vinerĭ altă telegramă, totŭ de asemenea cuprinsŭ, ér Sâmbătă le trimiseră în fine o altă telegramă, în care *li-se cerù ca sĕ se întórcă acasă.*

Se înțelege, încurcătura, în care au fostŭ adușĭ cei patru membri ai comisiunei, nu sciau cum sĕ și-o esplice. Unii ḑiceau, că protonotarulŭ Turcu ar fi făcutŭ tótă încurcătura, deórece se credea, că și elŭ ar fi voitŭ cu orĭ ce prețŭ sĕ-șĭ satisfacă angagiamentulŭ de-a lua parte la acéstă deputațiune, dér tocmai atuncĭ era împedecatŭ cu comisiunea pentru regularea granițeі și așa se credea, că elŭ ar fi voitŭ sĕ amâne numai până ce-șĭ va isprăvi trebile pentru ca sĕ pótă lua și elŭ parte. Nu putemŭ sci, décă acéstă versiune este adevĕrată, la totŭ casulŭ însĕ, procederea d-lui Turcu este de natură a produce bănuelĭ și indignațiune între Românĭ.

După o altă versiune însĕ, fișpanulŭ ar fi primitŭ unŭ avertismentŭ dela Pesta, ca sĕ aibă grijă, ce face în causa drumului de ferŭ și nu cumva sĕ fiă în contra celorŭ sĕvîrșite de antecesorulŭ sĕu pașă. Acésta au aflat'o cei patru membri ai deputațiunei încă în Pesta dela unŭ deputatŭ dietalŭ ungurŭ, care este interesatŭ în causa drumului de fierŭ.

De-altmintrelea procedura fișpanului nu ne-a surprinsŭ, deórece dela unŭ omŭ ca elŭ, care nu póte face unŭ pasŭ pe piciórele sale, nicĭ nu puteamŭ aștepta altŭ-ceva; elŭ se vede tréba că nu are nicĭ ideiă de administrațiă, ci umblă numai écă-așa, ca o găină beată.

Destulŭ că deputațiunea celorŭ patru membri în cele din urmă nu s'au mai lăsatŭ sĕ fiă purtațĭ de nasŭ, ci Lunĭ în 2 Novembre s'au și presentatŭ la ministru, unde spunŭ, că au fostŭ fórte bine primițĭ și la cererea ministrului au stipulatŭ condițiunile și referințele de dreptŭ între comitatŭ și între societatea de căi ferate, cu unŭ cuvêntŭ, deputațiunea a făcutŭ totŭ ce s'a putută în causa drumului de fierŭ.

Re'ntorcêndu-se din Pesta, d-nii Iuliu Danŭ și Dr. Micu au vrutŭ sĕ mérgă la fișpanulŭ pentru ca sĕ-i spună lui cum au umblatŭ, dér spre mai marea lorŭ mirare, d-lŭ fișpanŭ, sub cuvêntŭ, că are de lucru, *nu i-a primitŭ.* Mai în urmă apoi s'a aflatŭ adevĕrata causă pentru care nu i-a primitŭ. In contra alegerei de vice-comite se făcuse adecă din partea Românilorŭ unŭ protestŭ directŭ la ministru. Acestŭ protestŭ s'a transpusŭ fișpanului pentru a-șĭ da sémă și fiindcă fișpanulŭ se scia cu musca pe căciulă, încercà și de astă-dată sĕ se scape prin vre-o apucătură fișpănéscă și chiămà la sine pe mai mulțĭ dintre cei subscrișĭ în protestŭ, dér până acum numai pe unŭ pĕcătosŭ l'a putută înhăma, anume pe popa *Ioanŭ Dobrinŭ* din Buciumŭ, care de-altmintrelea e teologŭ absolutŭ și încă a depusŭ și maturitatea. In simplicitatea sa, acestŭ slăbuțŭ de popă i-a datŭ fișpanului o declarațiune, în care se ḑice, că elŭ a subscrisŭ protestulŭ ce i-s'a presentatŭ din partea d-lui protopopŭ Danu, *dér elŭ nu a sciutŭ ce conține acelŭ protestŭ și nu consimte cu elŭ.*

Tocmai pe când părintele Dobrinŭ îșĭ scria în odaia secretarului fișpănescŭ acestŭ tristŭ testimoniu de paupertate alŭ sĕu, noi întrarămŭ. Pĕcătosulŭ de popă căḑuse într'o perplesitate vrednică de compătimitŭ, ér fișpanulŭ înțelegêndŭ că cine a venitŭ, le spuse, că n'are vreme sĕ-i priméscă.

In ḑiua următóre fișpanulŭ îi chiămà apoi pe membrii deputațiunei la raportŭ în causa drumului de ferŭ, dér aceștia sciură sĕ-i mĕsure fișpanului cu aceeașĭ mĕsură, cu care și lorŭ li-s'a mĕsuratŭ. Atâtŭ d-lŭ protopopŭ Danu, câtŭ și d-lŭ Dr. Micu au scrisŭ pe convocarea, ce li-s'a trimisŭ, că „fiindŭ tare ocupațĭ, nu potŭ merge" și nicĭ nu sau mai dusŭ.

Lasŭ publicului cetitorŭ sĕ judece după cuviință și sĕ condamne după meritŭ ticăloșiile acestorŭ slușbașĭ ungurescĭ, încoronate de nemernicia și slăbiciunea unui preotŭ românescŭ.

Coresp.

Numĕrŭ jubilarŭ alŭ „Convorbirilorŭ literare".

D. Iacob Negruzzi directorulŭ „Convorbirilorŭ literare" ne adreséză următórea scrisóre:

Domnule Directorŭ!

Alăturata adresă circulară ce amŭ trimisŭ la toțĭ autorii românĭ care au colaboratŭ vre o dată la revista „Convorbirĭ Literare" în timpŭ de 25 de anĭ câțĭ au trecutŭ dela înființarea ei, vĕ rogŭ sĕ binevoițĭ a o reproduce de câteva orĭ în stimabilulŭ Dv. jurnalŭ, pentru toțĭ acei pe carĭ scrisórea mea nu i-arŭ fi găsitŭ, fiă din necunoscința domiciliului lorŭ, fiă din alte cause.

Mulțumindu-vĕ cu anticipațiă de amabilitatea Dv. vĕ stringŭ mâna cu colegialitate

fiindŭ alŭ Dvóstre devotatŭ

I. C. Negruzzi,

directorŭ alŭ revistei „Convorbirĭ Literare".

Bucurescĭ, Octomvrie 1891.

Étă și scrisórea circulară, despre care face amintire mai susŭ:

Domnulŭ meu!

In curêndŭ „Convorbirile Literare" vorŭ îndeplinì 25 de anĭ de existență. Spre serbarea acestui evenimentŭ, subscrisulŭ directorŭ alŭ Revistei doresce sĕ scótă unŭ *numĕrŭ jubilarŭ*, tipăritŭ cu deosebită îngrijire. Acestŭ numĕrŭ va cuprinde atâtŭ articule ale autorilorŭ în viéță ce au tipăritŭ vre-odată ceva în „Convorbirĭ Literare", câtŭ și scrierĭ inedite séu macar retipărirĭ din totĭ colaboratorii revistei cărĭ au muritŭ.

In acestŭ scopŭ vĕ rogŭ sĕ binevoițĭ a-mĭ trimite unŭ articulŭ orĭ vreo poesiă séu chiar numai o maximă séu sentență cu subscrierea D-vóstră.

Numĕrulŭ jubilarŭ avêndŭ sĕ ésă la 1 Martie 1892, trebue neapĕratŭ sĕ posedŭ tóte scrierile ce-i sunt destinate celŭ multŭ până la 1 Ianuarie viitorŭ, căcĭ altminterĭ nu mĭ voiu puté da sémă de întinderea și forma ce va avé publicațiunea proiectată.

In speranță, că vețĭ primì cu simpatiă propunerea mea, vĕ rogŭ sĕ binevoițĭ a-mĭ rĕspunde, décă potŭ aștepta scrierea cerută și sĕ fițĭ încredințațĭ de considerațiunea mea deosebită.

Directorŭ „Convorbirilorŭ Literare"

I. C. Negruzzi.

Bucurescĭ, Octomvre 1891.
(Strada Romană 71.)

Aradŭ, 10 Noemvre a. c.

(Fine.)

Astfelŭ de „date autentice presintă colegulŭ meu și cu privire la socotelile despre venitulŭ concertului. Comitetulŭ arangiatorŭ a publicatŭ în „Tribuna" din 13/25 Iunie a. c. darea sa de sémă, ér resultatulŭ l'am comunicatŭ cu comitetulŭ societății, lucru despre care d-lŭ Ceontea nu scie, nicĭ vré sĕ scie nimicŭ, dér nicĭ nu-lŭ privesce.

Are însĕ colegulŭ meu Ceontea, ce e dreptŭ și unele date, care nu suntŭ lipsite de adevĕrŭ, dér în forma în care le înfățișéză suntŭ neesacte și malițióse. Aceste suntŭ „datele" relativŭ la forma invitărilorŭ, pe care d-sa nu le amintesce, dér le spunŭ eu; apoi „datele" relativŭ la programa concertului și la ordinea de dansŭ. Invitările, programa concertului și ordinea de dansŭ le-a făcutŭ comitetulŭ arangiatorŭ. Cu tóte acestea declarŭ, că primescŭ rĕspunderea pentru ele.

In totdéuna dela înființarea sa, societatea „Progresulŭ" în considerarea legăturilorŭ, ce esistă între clasele industriașilorŭ în genere, a făcutŭ invitărĭ și programe la balurĭ și concerte pentru publiculŭ maghiarŭ în limba maghiară. Usulŭ acesta l'am urmatŭ și cu ocasiunea balului și concertului de astă iérnă căcĭ elŭ nu derógă nicĭ societății, nicĭ scopurilorŭ sale, constituindŭ numai unŭ actŭ de urbanitate fața de óspeții strĕinĭ, pe carĭ îi invitămŭ la casa nóstră. Acésta; nu însémnă a ceda dindrepturile naționale, nicĭ a mĕ pleca forței. Eu n'am lipsitŭ nicĭ odată dela postulŭ meu, nicĭ voiu lipsi, când națiunea mĕ va chema sub steagŭ, voiu fi acolo, fiă chiar în risiculŭ posiției mele.

Dl. Ceontea presintă afacerea cu programa concertului și ordinea de dans, astfelŭ, ca publiculŭ, care nu a fostŭ la balŭ, sĕ deducă, că acestea au fostŭ tipărite numai în limba maghiară, și că societatea „Progresulŭ" a pornitŭ pe calea maghiarisării, socotindŭ, că cu astfelŭ de mistificare 'i va succede sĕ mĕ compromită în opiniunea publică. Décă d-sa ar fi omulŭ de bună credință și cu curată intențiune, décă ar fi omulŭ care luptă numai pentru „adevĕrŭ și progresŭ" după cum 'i place sĕ se fălescă la călcâiulŭ apărărei sale, atuncĭ, în locŭ de a raporta inecsatŭ și încă după optŭ lunĭ de ḑile, că concertulŭ și balulŭ au decursŭ cu programa și ordinea de dansŭ „tipărite în limba maghiară" ar fi trebuitŭ sĕ ḑică, că au decursŭ cu programa și ordinea de dansŭ „tipărite și în limba maghiară". Atuncĭ spunea adevĕrulŭ curatŭ și eu nu aveam sĕ-lŭ desavuezŭ. Dér maliția de care e stăpânitŭ, se arată în deplină lumină.

In sfêrșitŭ, fiindcă d-lŭ Ceontea în apărarea sa contra „Tribunei" a aflatŭ de bine a me ataca pe mine și societatea „Progresulŭ" ca din seninŭ, fiă-mĭ permisŭ și mie, nu ca sĕ-lŭ atacŭ, ci ca sĕ-lŭ îndrumu la obiectŭ. Obiectulŭ este articolulŭ din „Tribuna" cu care eu nu am nimicŭ. Aci trebuia sĕ se oprésca colegulŭ. Și fiindcă lui 'i place sĕ lupte pentru „adevĕrŭ" nu mai puținŭ îmĭ place sĕ spunŭ adevĕrulŭ cu tótă francheța. Și adevĕrulŭ, care l'am aflatŭ dela bărbații competințĭ și din procesulŭ verbalŭ alŭ adunărei generale a reuniunei învĕțătorilorŭ maghiarĭ din comitatulŭ Aradului ținută în ḑilele de 7 și 8 Octomvre în Gyorok se cuprinde în următórele rêndurĭ: „*4 Elnök felolvastatja a „Marosinneni gör. kel. román tanitóegylet" ünvözlö táviratát: „Fogadják szivélyes üdvkivánatunkat a mai közgyülés sikeréhez*". Adecă; Presidentulŭ dă cetire telegramei de felicitare a „reuniunei învĕțătorilorŭ românĭ gr. or. dincócĭ de Murĕșŭ: „Primițĭ cordialele nóstre felicitărĭ la succesulŭ adunărei de astăḑĭ."

Eu nu te combatŭ nicĭ îțĭ facŭ imputare d-le președinte alŭ reuniunei învĕțătorilorŭ remânĭ gr. or. din drépta Murĕșului. D-ta poțĭ ḑice în liniște cu bĕtrânulŭ Șincai: *Hic est fetus meus, si non pudet fecisse nec portasse pudebit!*

V. Mangra.

Lipsindu-ne astăḑĭ spațiulŭ, vomŭ face observările nóstre cu privire la acéstă regretabilă afacere dintre d-nii T. Ceontea și V. Mangra, în N-rulŭ viitorŭ.

ULTIME SCIRĬ.

Bucurescĭ, 16 Novembre. Erĭ doi miniștri noi au depusŭ jurămêntulŭ; d-lŭ Nicolae Blaremberg a primitŭ portofoliulŭ justiției, ținutŭ până acum de d-lŭ G. Vernescu, ér d-lŭ Al. Vericeanu a primitŭ portofoliulŭ agriculturei și domeniilorŭ, în loculŭ d-lui Ilariu Izvoranu.

Cursulŭ la bursa din Viena

din 16 Noemvre a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	101.60
Renta de hârtiă 5%	100—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	115.45
dto argintŭ	97.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	108.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisunei]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	—.—
Bonurĭ rurale ungare	89.80
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	128.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	—.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	128.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.63
Napoleon-d'orĭ	9.39
Mărcĭ 100 împ. germane	58.02½
Londra 10 Livres sterlinge	118.10

Cursulu pieței Brașovŭ

din 17 Noemvre st. n. 1891.

	Cump.	Vênd.
Bancnote româneseĭ	9.33	9.37
Argintŭ românescŭ	9.28	9.36
Napoleon-d'orĭ	9.34	9.39
Lire turcescĭ	10.48	10.53
Imperialĭ	9.48	9.53
Galbinĭ	5.45	5.50
Scris. fonc. „Albina" 6%	—.—	—.—
„ „ „ 5%	—.—	—.—
Ruble rusescĭ	109.—	110.—
Mărcĭ germane	57.50	58.—

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Proprietarŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

Baronulŭ se ridicà și se uità cu mirare la femeia sa; elŭ observà, că fața ei de altmintrelea atâtŭ de delicată devenise roșiă ca para focului.

„Iosefino, de câte-orĭ trebue sĕ-țĭ spunŭ, că Hufeland opresce pentru ómenĭ de constituția ta orĭ ce mișcare prea repede; ce față aprinsă ai! De sigurŭ, că érășĭ ai venitŭ o bucată de drumŭ pe josŭ și te-ai încălḑitŭ, și acum încă vii în grădină, unde e deja rĕcóre. In vecĭ trebue sĕ-țĭ repetŭ tóte acestea, ca unui copilŭ; fiă-țĭ rușine!"

„Ah, am voitŭ numai sĕ te iau", ḑise Iosefina cu voce tremurătóre; „nu te necăji îndată, tótă ḑiua am mersŭ cu trăsura și nu suntŭ de locŭ încălḑită. Fii bunŭ."

„Obrajii tĕi te contraḑicŭ" ḑise elŭ supĕratŭ, „trebue sĕ-țĭ ținŭ tot-déuna predică? Si nicĭ șalulŭ nu ți-l'ai pusŭ, sĕ-lŭ punĭ de câte-orĭ vii în grădină, de ce aruncŭ dér atâția banĭ pe feréstră pe astfelŭ de lucrurĭ, décă nicĭ nu le folosescĭ? O Dumneḑeule, îmĭ vine sĕ înebunescŭ. Nu-mĭ facĭ pe voie nimicŭ, vecĭnica ta încăpățînare te duce la peire. O, adese-orĭ așĭ voi. —"

„Te rogŭ, értă-mĕ, Franz!" se rugà ea cu duioșiă, înecându-șĭ lacrimile „nu te-am vĕḑutŭ tótă ḑiua și amŭ voitŭ sĕ te surprindŭ aicĭ, ah nu m'am m'ai gânditŭ sĕ iau șalulŭ și mi-am uitatŭ că e séră. Értă-mĕ, vréi sĕ ierțĭ pe femeia ta?

„Ei bine, lasă-mĕ în pace, scii, că nu-mĭ placŭ asemenea scene, și apoi chiar lacrĕmĭ! Desvață-te pentru Dumneḑeu, de slăbiciunea acésta fatală, sĕ plângĭ pentru orĭ ce lucru de nimicŭ.— Avemŭ unŭ óspe, Fröben, despre care ți-am povestitŭ deja, elŭ a călĕtoritŭ cu mine. Pórtă-te bine, Iosefo, auḑĭ? Veḑĭ sĕ nu lipséscă nimicŭ, ca sĕ nu mai am și grija gospodăriei. In salonŭ vomŭ bea ceaiulŭ."

Elŭ plecà tăcŭ pe aleă cătrà castelŭ. Măhnită îlŭ urmà Iosefa, o întrebare se ivi pe pe buzele ei, dér orĭ cât ar fi voitŭ de bucurosŭ sĕ vorbéscă, îșĭ închise acésta întrebare în peptŭ.

(Va urma).

Brassó vármegye főispánjától.

Sz. 566/1891.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatom alatt álló Brassóvármegyében nyugdijazás következtében megürült útmesteri állásra, mely évi 400 forint fizetés 100 fort lakbér 281 frt 47 kr. útazási átalány és 8 fort iroda átalány élvezetével van egybekötve, az 1890 évi I t. cz. 17 §-a alapján ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állásra folyamodók felhivatnak, szabályszerüen felszerelt kérelmüket hozzám folyó évi deczember hó 15-éig benyujtani.

Kelt Brassóban, 1891 évi november hó 14 én.

Maurer Mihály s. k.
főispán.

710,3—1.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Octomvre 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerat ŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriș	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕșel	8.14		6.39	5.47
Clușiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8 20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriș	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10.37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vințul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiușŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blașiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copșa mică	1.51		2.48	9.48
	2.12		3.03	9.50
Mediașŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabetopole	3.04		4.07	10.28
Sighișóra	3 46		4.49	11.04
Hașfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apața	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17	Tren de persóne	9.18	1.35
Brașovŭ	8.—		10.05	2.09
		11.—		2.19
Timișŭ		2.41		3.01
Predealŭ		3.26		3.31
Bucurescî		9.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.
Bucurescî	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timișŭ	1.42		5.57	
Brașovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apața	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Hașfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighișóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediașŭ	6.42	10.31		12.37
Copșa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blașiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiușŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vințul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirișŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Clușiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădășelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireșŭ		7.02	6.11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5.46
Glogovațŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulișŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bêrzava	6.12		7.27
Soborșinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10.19
Orăștia	10.16		10.50
Șibotŭ	10.36		11.16
Vinț. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiușŭ	11.53		12.38

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.
Teiușŭ	3.09		1.39
Alba-Iulia	3.50		2.19
Vinț. de josŭ	4.09		2.36
Șibotŭ	4.52		3.03
Orăștia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4.17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5.53
Soborșinŭ	8.03		6.24
Bêrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9.44	5.14	7.46
Paulișŭ	9.58	6.01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovațŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1.55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroșenî

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Hațegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Banița	9.21	3.19	8.04
Petroșenî	9.45	4.—	8.36

Petroșenî-Simeria (Piski)

Petroșenî	6.—	10.50	6.20
Banița	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Hațegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timișóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timișóra	8.42	2.04	8.57

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirișŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirișŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra . . .	4.30	11.25
Odorheiu . . .	7.21	2.11

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu . . .	8.15	3.15
Sighișóra . . .	10.52	6.10

Careii-marî—Zelău

Careii-marî	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-marî

Zelău	1.56
Careii-marî	6.48

Mureșŭ-Ludoșŭ—Bistrița

Murĕșŭ-Ludoșŭ	4.—
Țagu-Budatelicŭ	6.48
Bistrița	9.59

Bistrița—Mureșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	1.16
Țagu-Budctelicŭ	4.15
Murĕșŭ-Ludoșŭ	7.21

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa mică	3.—	10.47	7.10
Șeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneș	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copșa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8 02	4.58	10 43
Loamneș	8.30	5.25	11.09
Șeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copșa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oșorheiu-R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoș	3 34	9.11	3.27
Oșorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oșorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oșorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoș	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedora

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedora—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5.11	3.—	7.50
Simeria	5.28	3.20	8.10

Brasov—Zêrnescî

Brașov	5.45	2.58
Zêrnescî	7.26	4.39

Zêrnescî—Brașov

Zêrnescî	8.—	5.20
Brașov	9.24	6.44

Brașov—S.-Georgiu

Brașovu	8.30	3.10
Uzonŭ	9.43	5.23
S .Georgiu	10.23	5.03

S.-Georgiu—Brasov.

S.-Georgiu	6.32	5.17
Uzonŭ	7.00	5.45
Brașovŭ	8.08	6 53

Nota: Numerii încuadrațî cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.